

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. Ямбол, 11.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, VII СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Весела К. Спасова

при участието на секретаря Ваня Д. Динева
като разгледа докладваното от Весела К. Спасова Търговско дело № 20222300900024 по описа за 2022 година

Подадена е искова молба от „ПЪТ СТРОЙ КОМЕРС“ ООД - гр. Ямбол, представлявано от управителя Д.Д.Д., чрез пълномощник адв. П.С. - ЯАК против „ТЕХНОСТРОЙ ИНЖЕНЕРИНГ 99“ АД - гр.Ямбол, представлявано от изпълнителния директор С. П. И., в която се твърди, че ООД е собственик на товарен автомобил МАЗ 551605 с рег.№ У 2014 АВ. На 02.01.2016 г. между ищеца в качеството на наемодател и ответника като наемател е сключен договор за наем на описаното МПС за срок от 5 години, считано от датата на подписване на договора, като предаването на автомобила е извършено въз основа на договора. Предоставеният товарен автомобил е ползван от ответното дружество в периода от 2016 г. и до началото на 2019 г. по предназначение за извършване на дейността му - както за превоз на товари по републиканската пътна мрежа, така и за превоз на товари вътрешно в рамките на обекти на ответното дружество, каквито са собствените му: пресевна Тенево, кариера Коневец и кариера Иречеково, както и вътрешно в рамките на обекти, на които ответното дружеството за посочения период е извършвало възложени СМР. С изтичане на срока, уговорен в договора, действието на същия е прекратено, но предоставеният товарен автомобил не е върнат на дружеството - ищец. С писмена покана от 15.09.2021 г., връчена на ответника с обратна разписка на 21.09.2021 г., ищецът е поканил ответника да му върне собственото му МПС. С отговор изх. №177/27.09.2021 г., ответното дружество е отказало връщането с аргумент, че МПС не е ползвано от него и след 19.01.2019 г. е „прибрано“ от дружеството –ищец. Тези факти според ищеца не отговарят на действителното положение. Няма документи по предаване на МПС от ответника на ищеца през 2019 г. Последният се явява

изправна страна по договора за наем - предоставил е автомобила за временно ползване, като по аргумент на чл.233, ал.1, изр. последно от ЗЗД вещта е предадена и приета в добро състояние, а неизправна страна по договора е наемателят - ответник, който не е изпълнил основното си задължение - да върне вещта след прекратяване на договора. Според ищеца съобразно чл.233 ЗЗД, при прекратяване на наемното правоотношение, ответникът наемател е длъжен да върне вещта и отговаря за вреди, настъпили по време на ползването ѝ, освен ако докаже, че същите се дължат на причини, за които той не отговаря, каквито твърдения не са наведени в отговора на отправената му от ищеца покана за предаване на МПС. Със сключването на наемния договор ответникът - наемател е поел задължението да съхранява и върне наетата вещ с грижата на добрия стопанин. Върху него, в качеството му на наемател, е рискът от погиването на вещта. Съгласно чл.233, ал.1, изр.2, във вр. с чл.82 от ЗЗД за погиналата при действие на договора вещ вината на наемателя се презюмира. Оборимостта на тази презумпция е в тежест на наемателя, като неизправна по договора страна. Поради това се иска на основание чл.233, ал.1, изр.1 от ЗЗД да бъде осъдено ответното дружество да предаде на ищеца собственото му МПС - товарен автомобил МАЗ 551605 с рег. № У 2014 АВ или, алтернативно, в случай че се установи, че МПС е погинало и/или унищожено в рамките на периода след предаването му на ответника - наемател и по негова вина, на основание чл.233, ал.1 изр.2, във вр. с чл.82 от ЗЗД ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 26 000 лева, представляваща обезщетение за причинени от погиването на процесното МПС вреди в размер на пазарната оценка на същото (определена към датата на сключване на договора за наем - 02.01.2016 г. или към датата на прекратяването му - 02.01.2021 г.), ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане. Направено е искане и за присъждане на разноските по делото.

В писмения си отговор в срока по чл.367 от ГПК ответникът оспорва исковете като неоснователни. Възразява срещу твърдението, че на 02.01.2016 г. (неработен ден - събота) е сключен Договор за отдаване под наем на МПС - товарен автомобил МАЗ 551605 с рег. № У 2014 АВ за срок от 5 години между „Път Строй Комерс“ ООД като наемодател и „Технострой - Инженеринг 99“ АД като наемател, както и твърдението, че в периода 2016-2019 г. товарният автомобил е използван по предназначение, като след изтичане срока на договора не е върнат на наемодателя. Сочи, че действително „Технострой - Инженеринг 99“ АД е наело процесния товарен автомобил, но в периода преди 2016 г., като автомобилът е бил включен в издадения от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията Лиценз №07433/15.07.2011 г. за превоз на товари, който е бил валиден до 14.07.2016 г. Процесното МПС е използвано до началото на 2016 г., когато е предадено на ищеца. Потвърждение за това е, както отговор изх.№177/27.09.2021 г., представен като доказателство към ИМ, така и фактът, че според интернет страницата на Гаранционен фонд, раздел „Валидна застраховка ГО“, в

периода от 01.01.2016 г. до настоящия момент за товарен автомобил МАЗ 55106 с рег. № У 2014 АВ не е издавана валидна застраховка „Гражданска отговорност“. Освен това след извършена устна справка в КАТ -Ямбол ответникът е установил, че автомобилът е свален от отчет през 2017 г. Т.е. ищецът - наемодател е бил в невъзможност да изпълни задълженията си по договора, поради това че след сваляне от отчет, автомобилът вече не е моторно превозно средство, тъй като не може да се движи по пътна мрежа, а служебната дерегистрация предполагала липса на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ най-малко година по-рано. Изложени са и твърдения, че превозните средства се регистрират по идентификационен номер VIN, категория, марка, модел и други данни, като на всяко регистрирано превозно средство се издава свидетелство за регистрация и табели с регистрационния номер. От 2017 г. до настоящия момент автомобил МАЗ 55106 не е отговарял на изискванията на закона да се движи по пътната мрежа, поради което и не бил годен предмет на наемна сделка. Освен това според ответника без сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ към 01.01.2016 г. МПС не е било годно за употреба при „предаване“, т.е. наемодателят не е можел да изпълни задължението си по чл.4 от процесния договор още при сключването му. Доказателство, че процесният автомобил не е използван от ответното дружество след 2016 г., е, че след изтичане на лиценза на ответника, на 15.07.2016 г. е издаден нов Лиценз №07433/15.06.2016 г., в обхвата на който са включени други товарни автомобили, но не и процесният товарен автомобил. Направено е и оспорване на Договора за отдаване под наем на МПС като антидатиран и създаден за нуждите на настоящото производство. Изложени са доводи за свързаност на двете дружества в обсъждания период. Въведено е и възражение за нищожност на договора като антидатиран и подписан от лице без представителна власт към този момент. Евентуално и в случай, че съдът го приеме за валиден, се иска да бъде прието, че е развален по право, поради негодното за използване съг.ие на отдаденото под наем товарно МПС. При тези съображения ответникът иска предявените иски да бъдат отхвърлени.

Ищецът е депозирал допълнителна искова молба, с която е направил пояснения и допълнения на първоначалната такава. Изложил е съображения за неоснователност на възраженията на ответника. Твърдял е сключване на 6 договори за наем на автомобили, в т.ч. и процесния, още през 2014 г. със срок от 2 години, откогато автомобилите са предадени на наемателя, а след изтичане на срока, в началото на 2016 г. са сключени нови договори за наем между дружествата- за 5 години. Заявил е, че в периода на действие на договорите за наем са подписвани двустранни справки - описи за отчитане работата на предоставените МПС, включително процесното, както и са издавани фактури, всички разплатени от ответното дружество.

Ответникът е депозирал отговор на допълнителната ИМ, в който е поддържал вече заявените доводи по същество, възразил е срещу изложените от ищеца твърдения в допълнителната искова молба, сочейки ги за

неоснователни. Оспорил е като неотносими представените с нея доказателства.

В с.з. исковите се поддържат от процесуалния представител. Относно предаването на процесния автомобил същият е уточнил, че между двете дружества са съществували наемни правоотношения, както за процесния автомобил, така и за други товарни автомобили, упоменати в допълнителната искова молба, още от 2011 г., но независимо от това с всеки следващ договор, подписан между страните през 2014 и съответно през 2016 г., се потвърждава за периода на действието му предаването на съответния товарен автомобил, включително процесния. Поради наличието на тези дълготрайни търговски отношения процесното МПС фигурира в лиценза на ответното дружество в по-ранен период.

Ответникът чрез представителя си в с.з. пледира за отхвърляне на исковите.

Въз основа на събраните по делото доказателства съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните, че собственик на товарен автомобил МА3 551605 с рег. № У 20 14 АВ е ищецът, видно и от Свидетелство за регистрация част I № 001712879/20.10.2006 г.

Ищецът е представил Договор за отдаване под наем на МПС от 02.01.2016 г., сключен между страните, относно този товарен автомобил МА3 551605 с рег. № У 2014 АВ, който наемодателят предоставя на наемателя за временно и възмездно ползване за срок от 5 години. Уговорено е, че наемодателят се задължава да предаде вещта в съС.ие, годно за ползване, съгласно условията на договора, при подписването му. От заключението на графологичната експертиза се установява, че подписът за "наемодател" в договора за отдаване под наем на МПС е положен от Р.М.Д., а подписът за "наемател" е положен от Д.Д.Д.. В с.з. вещото лице заявява, че при извършеното идентификационно изследване с описания сравнителен материал е достигнал до категоричен извод относно авторството на подписите. Не е спорно, а и от вписванията в ТР е видно, че Д.Д.Д. е бил изпълнителен директор на ответното дружество към 02.01.2016 г., както и след това до януари 2019 г. Освободен е с Решение на СД по Протокол от 16.01.2019 г., вписано в ТР по партидата на ответника на 25.01.2019 г.

Не е спорно, че в Лиценз № 07433, издаден от МТИТС на осн. чл.7 от Закона за автомобилните превози на 15.07.2011 г. на името на ответника, валиден до 14.07.2016 г., ведно с приложенията към него, е включен и процесният автомобил. Същият не фигурира в последващия лиценз, издаден на 15.07.2016 г., валиден до 14.07.2026 г.

По делото са представени 6 броя идентични по съдържание Договори за отдаване под наем на МПС, между които и процесния товарен автомобил, сключени на 02.01.2014 г. между страните за срок от две години, както и 5 бр. също сходни по съдържание Договори за отдаване под наем на МПС от 02.01.2016 г., Фактури от 2014 г., 2015 г., 2016 г., 2017 г. и 2018 г. за платен наем, издадени от дружеството- ищец с платец ответникът, всяка от които е придружена от двустранно подписана от управителя на ищеца и счетоводител

на ответника Справка - опис за дължим наем по договори от 2014 г., съответно от 2016 г., съдържащи изброяване на автомобили с регистрационните номера, между които и процесния, с графи „обем в лв. без ДДС“ и „т/км“. Такава Справка-опис има и от месец януари 2016 г., в която автомобилът фигурира.

Представени са Приходни квитанции за платен данък на Община Ямбол за процесното МПС за 2016 г. и 2018 г. и Платежно нареждане с получател Общината за платен данък върху превозните средства за 2017 г., със списък на автомобили, между които и процесния.

По делото е представено Писмо изх. № 15-00-3/06.01.2023 г. на Гаранционен фонд гр. София, ведно с приложена към същото справка от базата данни на информационния център към "Гаранционен фонд", касаеща процесния автомобил, според които автомобилът е deregистриран служебно поради липса на застраховка "Гражданска отговорност" след 08.2013 г..

От Писмо с рег. № 813000-51/05.01.2023 г. на ОД на МВР гр. Ямбол, сектор "ПП", ведно с приложена към същото справка по история за ПС с рег. № У 20 14 АВ е видно, че към настоящия момент процесното МПС не е свалено от отчет. Прекратена е регистрацията без ГО“ по чл. 143 ал.10 от ЗДП от 16.02.2017 г.

Според заключението по автотехническата експертиза справедливата пазарна стойност на МПС към 02.01.2016 г. е 34 785 лв., а към 02.01.2021 г. е 21600 лв. В с.з. вещото лице е пояснило, че доколкото процесният автомобил не е снет от отчет в МВР, следователно регистрацията му е активна, като обстоятелството, че е deregистриран служебно поради липса на застраховка "Гражданска отговорност" не е еднозначно със "свален от отчет", същият подлежи на оценяване към посочените релевантни моменти. Експертът се е позовал и на находящите се на листи от 100 до лист 119 в делото фактури със справки-описи към тях за заплащан наем на отделни ППС за периода от месец януари 2016 до месец януари 2018 г., в които фигурира и процесното ППС, изписано в таблиците като „Маз У 20 14 АВ“. Посочил е, че във всички справки има изписвани суми за заплатен наем, съответно може да се направи обосновано предположение, че поне за този период процесното ППС е било налично и е извършвало някаква работа, без значение на какъв обект и без значение дали е имал или не сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“.

Представена е Покана от 15.09.2021г. от ищеца до ответника, получена съгласно обратната разписка на 21.09.2021г. С нея първият е поканил ответника да му върне и предаде собственото му МПС. Копие от договора е приложено към поканата.

В Отговор изх. № 177/27.09.2021 г. ответникът е заявил, че още от 2016 г. товарният автомобил не е използван от него, че наетите МПС са върнати на ищеца към 01.2019 г., откакто бащата на управителя Д.Д. е освободен като

изп. директор на ответното дружество. Наведено е твърдение, че процесният договор за наем не съществува в счетоводството на последното и вероятно е антидатиран.

Св. Д.Д. - баща на управителя на „Път Строй Комерс“ ООД Д.Д. и съдружник в последното, бивш изпълнителен директор на „Технострой-Инженеринг 99“ АД и член на съвета на директорите до юли 2023 г. –дава показания, че дружеството ежедневно е било ръководено от него. АД е извършвало дейности по строителство и транспортиране до обекти. Свидетелят е наблюдавал ежедневно дейността по транспорт до вътрешни и външни обекти, на които се е извършвала работа- на републикански пътни мрежи, на общински. Ответникът е ползвал нает транспорт от външни фирми с договори, една от които е била „Път Строй Комерс“. Процесният автомобил МАЗ, с регистрационен номер У2014 е отдаван под наем и ползван, последно с договор между страните за срок от 5 г., считано от 2016 г. Ползван е под наем и преди това, по предшестващи договори- от 2014 г. до 2016 г. Бил е включен в лиценза за извършване на транспортна дейност на ответника и след 2016 г. Предаден е на „Технострой-Инженеринг 99“ АД преди 2014 г. и винаги е бил при него. Свидетелят сочи, че работата на всеки един автомобил е отчитана съобразно записаното в договора - по какви ставки се съставят съответните документи. Въз основа на тях са издавани фактури. До 2018 г.- 2019 г. автомобилът е ползван, но после не са издавани документи. След януари 2019 г., когато св.Д. е освободен като изпълнителен директор, поетапно от наетите 6 автомобиля са върнати 5 през 2019-2020 г.. Процесният автомобил е останал в „Технострой-Инженеринг 99“ АД. През 2021 г. е потърсен в базата на ответника, като на свидетеля е съобщено, че автомобилът го няма. Служителят Н. Х. –на длъжност „началник транспорт и механизация“ в АД- е заявил, че са го нарязали и предали на вторични суровини през 2020 г. Някои шофьори също са потвърдили това. Относно задължението за плащане на данък за процесния камион е отговарял ищецът, но винетни такси, застраховки „Гражданска отговорност“ и други такси са били задължение на ответника. Свидетелят не си спомня, дали като изпълнителен директор е плащал тези задължения. Соци, че на някои автомобили не са заплащани, защото не са се движили по републиканската мрежа, а са се ползвали само за вътрешни превози -на обекти с вътрешни изкопи или по кариерите, собственост на „Технострой-Инженеринг 99“ АД - кариера Иречеково, кариера Коневец, Кариера Тенево. Заявява, че през 2018 г. не е имало много работа и е възможно тогава процесният автомобил да не е работил, също и към май 2019 г.

Св. С. П.- работещ като „организатор охрана“ в „Технострой-Инженеринг 99“ АД от 2014 г.- дава показания, че задълженията му по отношение на транспортните средства са били свързани основно с проверки за кражба на горива, гуми, акумулатори. Не е виждал автомобил МАЗ с регистрационен номер У2014АВ при посещенията на обектите на дружеството, които е правил лично, или чрез видеонаблюдение с поставени от 2015г. в базите в Коневец, Иречеково, Тенево и Орехите камери. Впоследствие- през 2019 г.- е научил, че има наети от АД камиони, собственост на „Път Строй Комерс“

ООД. Преди това е считал, че всички са на „Технострой-Инженеринг 99“ АД. Свидетелят е водил списък за автомобилите от 2015 г., 2016 г., 2017 г. за закупуване на винетки, за акумулатори. Автомобил МА3 с рег.№У2014 не е бил в списъка. Следял е за зареждането с гориво на всички автомобили, когато е предстояло пътуване. Замервал е, колко гориво има и колко трябва да се зареди, за да извърши курсът. Целта на замерването е била да не се извършат кражби. Свидетелят сочи, че за транспорта и механизацията в „Технострой-Инженеринг 99“ АД е отговарял Н. Х.- от 2014 г. докогато е освободен- към 2019-2020 г. Дружеството е разполагало с около 40 товарни автомобили, в това число наети. Управителят Д. е решавал, дали да се закупуват винетки. Наетите автомобили на „Път Строй Комерс“ ООД- 5-6 броя- са му предадени към 2020 г. Свидетелят е запознат с тези, които са били в движение, не знае за бракувани. Процесният не го е виждал към 2014 г., 2015 г. или 2016 г.

Въз основа на горното съдът прави следните правни изводи:

Първият предявен е иск е с правно основание чл. 233 ал.1 изр.1 от ЗЗД. Вторият иск, предявен алтернативно -при условие, че се установи, че вещта е погинала, е с правно основание чл.233, ал.1, изр.2 ЗЗД.

Фактическият състав на първата разпоредба включва наличието на наемно правоотношение между страните, прекратяването му и ползване на вещта от наемателя.

Сключеният по делото договор, на който се основава претенцията, е търговска сделка като сключена от търговци, свързана с упражняването занятие- чл. 286, ал. 1 ТЗ.

По делото е спорно възникването на наемното правоотношение и ползването на вещта от ответника. Спорно е валидното сключване на договор за наем от 02.01.2016 г..

Ищецът е представил писмен договор, който според ответника е антидатиран, съставен за нуждите на делото и подписан от лице, което не е имало представителна власт по отношение на АД към момента на подписване.

Съгласно чл.181 ал.1 от ГПК, частният документ има достоверна дата за трети лица от деня, в който е заверен, или от деня на смъртта, или от настъпилата физическа невъзможност за подписване на лицето, което е подписало документа, или от деня, в който съдържанието на документа е възпроизведено в официален документ, или от деня, в който настъпи друг факт, установяващ по безсъмнен начин предхождащото го съставяне на документа.

Съгласно практиката на ВКС по чл. 290 от ГПК, обективизирана в Решение № 167/03.07.2018 г. по гр.д.№ 4020/2017 г. на IV г.о., юридическо лице, което оспорва издаден от негов бивш органен представител частен документ с твърдения, че е съставен след прекратяване на представителното правоотношение, но е антидатиран, не е „трето лице” по смисъла на чл.181 ГПК и не може да се позовава на липсата на достоверна дата. Документът обаче не се ползва с обвързваща доказателствена сила относно датата на

съставянето му и ако същата бъде оспорена от юридическото лице, тя следва да бъде установена с други доказателствени средства. Доказателствената тежест е за лицето, което претендира изгодни за себе си правни последици от фактите, удостоверени или обективирани в частния документ.

По настоящото дело горепосочената доказателствена тежест е за ищеца, доколкото претендира изгодни за себе си правни последици от процесния договор- от факта, че е сключен преди освобождаването на Д.Д. като изп.директор на търговското дружество през 2019 г..

Съдът счита, че ищецът е представил доказателства, установяващи датата на съставянето на договора. Представил е документи - фактури за плащане на наем на МПС и справките-описи към тях, подписани от счетоводителя на ответника, видно от които още през м. януари 2016 г. е фактурирано плащане по договорите за наем от 2016 г., включително за процесния автомобил, описан в справките-описи. Ответникът не е оспорил тези документи като неистински или антидатирани. Поради това липсва основание да не бъдат кредитирани. Единственото оспорване е, че са неотносими към спора, което възражение е неоснователно. Не е оспорил сключването на договори за наем от 02.01.2014 г. с двугодишен срок на изпълнение, изтичащ точно на датата на сключване на процесния договор и на другите договори относно наети МПС. Наличието на предходни договори относно процесния автомобил е рефлектирало и върху посочването му в издадения лиценз на ответника, валиден до 14.07.2016 г. Представените фактури и описи към тях касаят и периода от 2014 г., 2015 г., като отчитането на ползването и фактурирането на дължимия за него наем е ставало по един и същи начин преди и след датата на процесния договор. Автомобилът фигурира в документите до 2018 г.

Доколкото още в документите от 2016 г. е посочено наличието на договор за наем на процесното МПС, следва да се приеме, че същият е сключен към този момент, когато лицето, подписало договора като законен представител на АД, е имало представителна власт и сделката не е недействителна в хипотезата на чл. 42 от ЗЗД на висяща недействителност (в този смисъл Тълкувателно решение № 5/12.12.2016 г. по тълк.д.№ 5/2014 г., ОСГТК на ВКС). Плащането на наем е само по себе си признание за ползването на вещта.

Ищецът е представил доказателства и за плащането на данък върху МПС в периода 2016-2018 г., а противно на твърденията на ответника, ОД на МВР-Ямбол е удостоверила в приложената по делото справка, че автомобилът не е свален от отчет. Служебната дерегистрация през 2017 г. поради липса на застраховка „Гражданска отговорност“ за процесния период касае други правоотношения и не означава липсата на обект на гражданския оборот, както е посочило и вещото лице-автоексперт. Съгласно чл. 143 ал.10 от ЗДвП служебно се прекратява регистрацията на пътни превозни средства, за които е получено уведомление от Гаранционния фонд по чл. 574, ал. 11 от Кодекса за застраховането, и се уведомява собственикът на пътното превозно средство. Служебно прекратена регистрация на пътно превозно средство се възстановява служебно при предоставени данни за сключена застраховка от Гаранционния фонд по реда на чл. 574, ал. 6 или по желание на собственика

след представяне на валидна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Дали и как е използвано МПС (за превоз на товари вътрешно в рамките на обекти на ответното дружество, каквото твърдение има ищецът), е без значение относно действието на договора. След като е бил валидно сключен, същият е породил задължения за наемателя-търговец, вкл. по чл. 232 и чл. 233 от ЗЗД.

Не са ангажирани доказателства, че МПС е върнато на ищеца, както е сторено с останалите предоставени от него МПС под наем, за което свидетелстват и двамата свидетели. След като е установено предаването на автомобила на наемателя още по предходни наемни правоотношения, при липса на доказателства за връщането му при прекратяването им, това е основание да се счита, че автомобилът се е намирал при ответника и към 01.2016 г., и след това. Фактът на връщането не може да се предполага. Не може да се основе такова предположение на служебната дерегистрация по ЗДвП, нито на последващия лиценз, нито на показанията на св.П., че не е виждал автомобила на обектите на дружеството, които е посещавал и наглеждал. Освен това показанията му противоречат на дадените от другия свидетел, който твърди, че автомобилът е ползван до 2018 г., след която не е категоричен относно последващо ползване. И при двамата свидетели са налице обстоятелства, сочещи на заинтересованост от изхода на спора по смисъла на чл. 172 от ГПК, доколкото е налице родствена връзка на св.Д. с управителя на ищцовото дружество и поради участието в него като съдружник, а при св. П.-предвид работата му в ответното дружество като „организатор охрана“. Съгласно трайната съдебна практика, тези обстоятелства не водят до недопустимост на гласните доказателства, а обуславят преценката им съобразно с всички останали доказателства по делото. В случая показанията на двамата свидетели съвпадат единствено досежно факта, че автомобилът не е наличен при ответника към 2021 г. Това обстоятелство означава, че не може да бъде върнат на наемодателя.

В Решение № 307 от 17.01.2019 г. на ВКС по т. д. № 255/2018 г., II т. о. е направен анализ на правната уредба на наемното правоотношение. Изложено е, че наемодателят е длъжен да предаде вещта в съС.ие, което отговаря на ползуването, за което е наета /чл. 230, ал. 1 ЗЗД/, а наемателят е длъжен да върне вещта, както и да заплати обезщетение за вредите, причинени през време на ползуването от вещта, освен ако докаже, че те се дължат на причина, за която той не отговаря /чл. 233, ал. 1, изр. 1 и 2 ЗЗД. Съгласно разпоредбата на чл. 233, ал. 1, т. изр. 4 /последно/ ЗЗД до доказване на противното се предполага, че вещта е била приета в добро съС.ие. ВКС изтъква, че посочената правна норма предвижда оборима презумпция по отношение доказване на съС.ието на вещта при предаването ѝ от наемодателя на наемателя по договора за наем. Ако страните по наемното правоотношение не са подписали двустранно приемо-предавателен протокол, установяващ съС.ието на отдадената под наем вещ, приложение намира оборимата презумпция на чл. 233, ал. 1, изр. 4 ЗЗД, съгласно която се счита, че вещта е получена от наемателя в добро съС.ие. Ако наемателят твърди, че вещта е предадена в лошо съС.ие, с недостатъци или в съС.ие, което не отговаря на

ползуването, за което е наета, т. е. в ненадлежно съС.ие, доказателствената тежест за установяване на съответното съС.ие е негова. В случая не е проведено пълно доказване на този факт, т.е. не е оборена презумпцията на чл. 233, ал. 1, т. изр. 4 /последно/ 3ЗД. Напротив, налице са данни за фактуриране на наем за ползване на автомобила.

Съгласно разпоредбата на чл. 233, ал. 1, изр. 2 3ЗД наемателят дължи обезщетение за вредите, причинени през време на ползуването на вещта, освен ако докаже, че те се дължат на причина, за която той не отговаря. Според ВКС, посочената правна норма урежда оборима презумпция за виновно причиняване на вредите от наемателя през време на ползуването на вещта. Следователно ако наемателят твърди, че вредите се дължат на причина, за която той не отговаря, доказателствената тежест е негова. В настоящия случай такива доказателства не са представени от ответната страна. Т.е. налице са необходимите предпоставки за ангажиране отговорността за заплащане на обезщетение за причинените на автомобила – предмет на договора за наем вреди на основание чл. 233, ал. 1 ГПК. Същите са изброени в цитираното решение на ВКС: 1. между страните е възникнало правоотношение по договор за наем, като предметът на договора е предаден на ответника в добро съС.ие; 2. посочените вреди са възникнали през периода след предаване на автомобила от ищеца – наемодател на ответника – наемател, който не е оборил презумпцията на чл. 233, ал. 1, изр. 2 3ЗД, като не е доказал, че вредите се дължат на причина, за която той не отговаря; 3. ответникът – наемател е поел задължението да полага грижата на добър стопанин и да пази автомобила от повреждане, погиване и посегателства от страна на трети лица. В настоящия случай ответникът е следвало да полага грижата на добрия търговец съгласно чл. 302 от ТЗ, която е по-голяма от тази на добрия стопанин (според съдебната практика това е грижа на професионалист, упражняващ търговия по занятие, което предполага по-внимателно и отговорно отношение в изпълнение на задължението за съхраняване на вещите, предмет на договора за наем). ВКС излага доводи, че е без значение за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл. 233, ал. 1 3ЗД обстоятелството, че не са представени доказателства за фактическо ползване на автомобила за периода до връщането му на ищеца. Наемателят дължи обезщетение за вредите, причинени на автомобила до връщането му, на основание чл. 233, ал. 1 3ЗД (и договорните клаузи в конкретния казус), като по делото не са налице факти и обстоятелства, обуславящи отпадане на неговата отговорност. В настоящия случай не е установено полагането на достатъчно грижи за автомобила съобразно изискванията на чл. 302 от ТЗ, като са налице данни в показанията на св.Д., базирани на сведения от Н. Х. (първоначално допуснат като свидетел, но поради смъртта му в хода на делото заменен със св.Д.), изпълнявал според двамата свидетели длъжността „началник транспорт и механизация“ в АД, че МПС е нарязано и предадено на вторични суровини през 2020 г. Дори да не се кредитират тези показания в хипотезата на чл. 172 от ГПК, предвид установените факти, че МПС е предадено на ответника, първоначално с предходни договори за наем, не е върнато на наемодателя, не са установени форсмажорни обстоятелства, респ. погиването му по причина на случайно събитие или друг факт, изключващ вината на наемателя, напр. уредената в специалния закон непреодолима сила (легално дефинирана в разпоредбата на чл. 306, ал. 2 ТЗ), или от действията на трето лице, за което търговецът не отговаря, той дължи обезщетение при липса на вещта.

Поради изложеното е възникнало правото на наемодателя да иска обезщетение за вредите на наетата вещ по прекратения договор за наем.

С постановено по чл. 290 от ГПК Решение № 60 от 25.03.2010 г. на ВКС по гр. д. № 394/2009 г., IV г. о. ВКС е приел, че е допустимо евентуалното обективно съединяване на исковете за връщане на наетите под наем движими вещи с иск за заплащане на тяхната равностойност в случаите, когато не са налице. Приел е, че по начало е допустимо и алтернативното съединяване на

иска за връщане на наетите движими вещи с иска за заплащане на тяхната равностойност, защото правото на избор в случая е предоставено на ищеца, който избира по кой от двата начина да се удовлетвори. Решаващият съд е длъжен да се произнесе както по главния иск, така и по алтернативния, защото двата иска имат различен предмет и единият е функция от другия, но само ако е налице второто условие-движимите вещи да не са налице, да не се намират в ответника или да са развалени /вж. чл. 521, ал. 1 ГПК/. С решението е отхвърлен искът за предаване на вещите и е върнато делото на окръжния съд за ново разглеждане от друг състав, който да се произнесе по алтернативно предявените иски за заплащане равностойността на движимите вещи, предмет на договора за наем.

В случая главният иск по чл.233, ал.1, изр.1 от ЗЗД не може да бъде уважен, тъй като наетата вещь не е налице. Алтернативно предявеният иск е основателен до размера, посочен в заключението на вещото лице като пазарна стойност на автомобила към момента на прекратяване на договора, когато е възникнало задължението за връщане на вещта, и като такъв следва да бъде уважен за тази сума, а за разликата до претендираната следва да бъде отхвърлен.

Съдът счита, че при този изход на делото на основание чл.78 ал.1 от ГПК искането на ищеца за заплащане на направените от него разноси следва да се уважи съразмерно на уважената част от иска. Искането на ответника на осн. ал.3 следва да се уважи съразмерно на отхвърлената му част.

Възражението на ищеца за прекомерност на заплатеното от ответника адвокатско възнаграждение е неоснователно. Съгласно чл.2 ал.5 от НМРАВ №182004 г., за процесуално представителство, защита и съдействие по граждански дела възнагражденията се определят съобразно вида и броя на предявените иски, за всеки един от тях поотделно независимо от формата на съединяване на исковете. В случая са предявени два обективно съединени иска всеки с цена по 26 000 лв., като минималното възнаграждение за всеки от тях е 2730 лв. съобразно чл. 7 ал.2 т.4 от Наредбата или общо 5460 лв.. Заплатената сума е 3600 лв. и тя не надхвърля определеното по този начин минимално възнаграждение. Дължимата по чл. 78 от ГПК съразмерно сума е 609,23 лв., както и съразмерна на разностите за вещо лице сума-42,31 лв. или общо 651,54 лв.

Ето защо ЯОС

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „ПЪТ СТРОЙ КОМЕРС“ ООД с ЕИК 128582408, със седалище и адрес на управление: гр. Ямбол, ул. „Стефан Караджа“ № 52, представлявано от управителя Д.Д.Д., против „ТЕХНОСТРОЙ ИНЖЕНЕРИНГ 99“ АД с ЕИК 128056792, със седалище и адрес на управление гр.Ямбол, ул.,„Обходен път запад“ №21, представлявано от изпълнителния директор С. П. И., иск-да бъде осъден ответникът да му предаде товарен автомобил МАЗ 551605 с рег.№ У 2014 АВ, предмет на Договор за отдаване под наем на МПС от 02.01.2016 г.

ОСЪЖДА „ТЕХНОСТРОЙ ИНЖЕНЕРИНГ 99“ АД с ЕИК 128056792, със

седалище и адрес на управление гр.Ямбол, ул.,„Обходен път запад" №21, представлявано от изпълнителния директор С. П. И., да заплати на „ПЪТ СТРОЙ КОМЕРС" ООД с ЕИК 128582408, със седалище и адрес на управление: гр. Ямбол, ул. „Стефан Караджа" № 52, представлявано от управителя Д.Д.Д., сумата 21 600 лв., представляваща обезщетение за вреди от погиване на наетия товарен автомобил МАЗ 551605 с рег.№ У 2014 АВ, както и да му заплати направените по делото разноски в размер на 3537,42 лв., а искът за разликата над 21 600 лв. до 26 000 лв. като неоснователен ОТХВЪРЛЯ.

ОСЪЖДА „ПЪТ СТРОЙ КОМЕРС" ООД с ЕИК 128582408, със седалище и адрес на управление: гр. Ямбол, ул. „Стефан Караджа" № 52, представлявано от управителя Д.Д.Д. да заплати на „ТЕХНОСТРОЙ ИНЖЕНЕРИНГ 99" АД с ЕИК 128056792, със седалище и адрес на управление гр.Ямбол, ул.,„Обходен път запад" №21, представлявано от изпълнителния директор С. П. И., направените по делото разноски в размер на 651,54 лв.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването на страните пред БАС.

Съдия при Окръжен съд – Ямбол: _____